

TÁJÉKOZTATÓ

a kisadózó vállalkozások tételes adója megszűnésével és a kisadózó vállalkozók tételes adójának létrejöttével összefüggő helyi iparűzési adókövetkezményekről

A kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló 2022. évi XIII. törvény (a továbbiakban: Kata tv.) 16-18 §-ai 2022. szeptember 1-jei hatállyal több ponton módosították a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényt (a továbbiakban: Htv.).

A változások lényege, hogy a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény szerinti kisadózó vállalkozások tételes adója, a „régí KATA”, mint adózási mód 2022. augusztus 31-ével – a törvény erejénél fogva – megszűnik. A Htv. 39/B. §-ában szabályozott, egyszerűsített, tételes iparűzési adómegállapítás lehetősége 2022. szeptember 1-jétől csak a Kata tv. („új KATA”) hatálya alá tartozókra vehető igénybe.

A „régí KATA” alanyiség megszűnésének hatása

- A Htv. 2022. augusztus 31-ig hatályos („régí”) 39/B. §-a szerinti egyszerűsített iparűzési adóalap-megállapításra való jogosultság megszűnik. E tény – figyelemmel arra, hogy az adózási mód megszűnése a Kata tv. rendelkezése miatt, a törvény erejénél fogva áll be – nem kell bejelenteni a vállalkozónak az önkormányzati adóhatósághoz.
- A Htv. 39/B. §-a (3) bekezdése értelmében a tételes adóalap adóévi összege az adókötelezettség időtartamával arányos. Ennél fogva a már előírt, 2022. II. félévi iparűzési adókötelezettségre jutó adót is csak időarányos összegben, 2022. augusztus 31-ig számítva kell megfizetni. A 2022. szeptember 1. és 2022. december 31. közötti időszakra jutó, már előírt adóból az önkormányzati adóhatóság 8 356,- Ft-tal hivatalból csökkentette az érintett adózók II. félévi adókötelezettségét.
- A 2022. II. félévi fennmaradó 4 144,- Ft befizetésének határideje nem változott, az továbbra is **2022. szeptember 15. napja**.

A helyi iparűzési adóban választott adózási mód (a Htv. „régí”, 39/B. §-a egyszerűsített adómegállapítási módszer alkalmazási lehetőségének) 2022. augusztus 31-ével való megszűnése önmagában nem jelenti egyben az iparűzési adóalanyiség megszűnését is. Ennélfogva nincs szükség évközi (záró) bevallás benyújtására sem.

Abban az esetben, ha az „új KATA” az adóalany számára már nem választható, de korábban, a „régí KATA” alanyként egyszerűsített, tételes iparűzési adóalap-megállapítást alkalmazott, a 2022. szeptember 1. és 2022. december 31-e közötti időszakról **2023. május 31-ig** kell bevallást benyújtania. E bevallás benyújtása során az adóalany dönthet arról, hogy egyszerűsített adóalap-megállapítást alkalmaz-e: átalányadózó esetén vagy 8 millió forint nettó árbevétel alattként vagy KIVA alanyként. Amennyiben ezekre nincs lehetőség, akkor a főszabály, azaz a Htv. 39. § (1) bekezdése szerinti adóalap-számítást kell alkalmaznia.

Az egyszerűsített, tételes adóalap-megállapítást alkalmazó „régí KATA” alanya előleget akkor köteles bevallani, ha az „új KATA” alanya már nem lehet, vagy ugyan lehet az „új KATA” alanya, de nem kívánja a tételes egyszerűsített iparűzési adóalap-megállapítást alkalmazni. Az

adóelőleget a 2023. július 1. és 2024. június 30. közötti előlegfizetési időszakra köteles bevallani, mégpedig a 2022. szeptember 1. és 2022. december 31. közötti időszakra 2023. május 31-éig benyújtandó bevallásban.

A „régí KATA” alanyiség megszűnése miatt a 2022. szeptember 1. és 2023. június 30. közötti adóelőleg-fizetési időszakra adóelőleget nem kell bejelenteni, bevallani, mert ilyen rendelkezést a Htv. nem tartalmaz. Az erre az időszakra eső iparűzési adót az adóévet követő évben a tárgyévi adóbevallás benyújtásának határidejéig kell utólagos elszámolással megfizetni. Ez egyben azt is jelenti, hogy a 2024. március 15-éig megfizetendő 2024. I. félévi helyi iparűzési adóelőlegen túlmenően 2024. május 31-éig a 2023. évi I. félévi iparűzési adót is meg kell majd fizetni. Kérjük, hogy ezt a tényt vegyék figyelembe a 2024. I. félévi bevételeik és kiadásaik tervezésekor és **a szükséges összegeket tartalékolják**, illetve azok a befizetési határidő előtt is megfizethetők az önkormányzat helyi iparűzési adószámlájára.

Az a vállalkozó (iparűzési adóalany), aki jogosult az „új KATA” szerint leróni adókötelezettségét, a Htv. 39/B. §-a alapján jogosult arra is, hogy adóalapját tételes összegben határozza meg, azaz székhely, telephely szerinti önkormányzatonként 2,5-2,5 millió forint legyen a tételes adóalap. Amennyiben ezzel a lehetőséggel az adózó élni kíván – függetlenül attól, hogy a „régí KATA” alanya volt-e vagy sem, illetve korábban az egyszerűsített tételes iparűzési adómegállapítást választotta-e vagy sem – e tényről a Htv. 39/B. §-a (9) bekezdése alapján **bejelentést kell tennie**. A bejelentést az önkormányzati adóhatósághoz a bejelentkezési, változás-bejelentési nyomtatványon lehet megtenni. A bejelentést – ha az „új KATA” szerinti adóalanyiséga szeptember 1-jén kezdődik és 2022-ben is alkalmazni kívánja a Htv. 39/B. § (3) bekezdés szerinti adózási módot – legkésőbb **2022. október 15-ig** (egyéb esetben az „új KATA” alanyiség kezdő napját követő 45 napon belül) teheti meg (ennek elmulasztása esetén 2023. február 15-ig lehet bejelentést tenni, de már csak a 2023. év egészére).

Ha az „új KATA” alanya az iparűzési adóban az egyszerűsített iparűzési adóalap-megállapítást választja, akkor esetében a Htv. 39/B. § (3) bekezdés alapján az adóalap időarányos lesz 2022-ben, 2022. szeptember 1-től legkésőbb 2022. december 31-ig. Ezen arányos adóösszeg a Htv. 39/B. §-a (4) bekezdésének a) pontja értelmében a szeptember 1-jén kezdődő „új KATA” alanyok esetében 2022. szeptember 15-én esedékes és 8 356,- Ft összegű. A NAV felé 2022. szeptember 25-éig az „új KATA” alá bejelentkező adózók „új KATA” adóalanyiséga 2022. szeptember 1-én jön létre! Ezt követően a már korábban is vállalkozói tevékenységet folytató adózók „új KATA” adóalanyiséga a bejelentést követő hónap 1. napjával jön létre.

A 2022. szeptember 1-e után az „új KATA” alanyává vált adózó esetében, ha a tételes egyszerűsített iparűzési adóalap-megállapítást alkalmazza, az „új KATA” adóalanyiség kezdete napjától 2022. december 31. napjáig fizetendő adót kettő egyenlő részletben, az „új KATA” adóalanyiség kezdő napját követő hónap 15. napjáig, ill. 2023. január 15. napjáig kell megfizetni. Ezen adózóknak, ha már az „új KATA” alanyiség kezdő napja előtt is vállalkozói tevékenységet folytattak (így a „régí KATA” azon alanyai is, akik 2022. szeptember 25-éig nem léptek be az „új KATA” alá), a 2022. szeptember 1. napja és az „új KATA” alanyiség kezdő napja közötti időszakra **éves bevallást kell tenniük** legkésőbb 2023. május 31. napjáig! E bevallás benyújtása során – a korábban leírtakhoz hasonlóan – az adóalany dönthet arról, hogy egyszerűsített adóalap-megállapítást alkalmaz-e.

Összegezve:

- Az „új KATA” alanya csak akkor választhatja a Htv. 39/B. § (3) bekezdése szerinti tételes egyszerűsített iparűzési adóalap-megállapítást, ha erről 2022. október 15-éig (vagy az „új KATA” alanyiság kezdő napját követő 45 napon belül) bejelentést tesz az önkormányzati adóhatósághoz a bejelentkezés, változás-bejelentés nyomtatványon.
- A tételes egyszerűsített iparűzési adóalap-megállapítást alkalmazó „új KATA” adóalany számára a II. félévi adó befizetési határideje csak akkor 2022. szeptember 15-e, ha a NAV felé 2022. szeptember 25-éig megteszi bejelentését, hogy az „új KATA” alanyiságot választja, attól függetlenül, hogy erről az önkormányzati adóhatósághoz szóló bejelentést csak 2022. szeptember 15-ét követően (de legkésőbb 2022. október 15-éig) teszi meg. Ha a tételes egyszerűsített iparűzési adóalap-megállapítást alkalmazó adózó „új KATA” alanyisága csak 2022. szeptember 26-án vagy azt követően keletkezik, az időarányosan számított iparűzési adót két részletben, az „új KATA” alanyiság kezdő napját követő hónap 15. napjáig, illetve 2023. január 15. napjáig kell megfizetni.
- Az a 2022. szeptember 1-ét megelőzően alakult vállalkozó vagy vállalkozás, aki egyáltalán nem lesz, vagy csak 2022. szeptember 1-e után lesz az „új KATA” alanya, 2023. május 31-éig éves helyi iparűzési adóbevallást is be kell nyújtson az önkormányzati adóhatósághoz.